

Washington schválil výměnu vězňů s Íránem a uvolnění zmrazených šesti miliard

- CZ24 News | 12. září 2023

USA/ÍRÁN: Spojené státy otevřely cestu k výměně skupiny vězňů s Íránem. Americká vláda schválila uvolnění šesti miliard dolarů (136 miliard korun) zmrazených Teheránu a souhlasila s propuštěním pěti íránských vězňů. Na základě této dohody se bude moci domů vrátit stejný počet Američanů držených v Íránu. Informovala o tom dnes agentura AP.

Již dříve výměnu avizoval mluvčí íránské diplomacie Násér Kanání. Odblokování aktiv Teheránu v Jižní Koreji ovšem podle něho s výměnou vězňů nesouvisí.

Ministr zahraničí Antony Blinken podle AP podepsal potřebné dokumenty již minulý týden, Kongres o tom však vláda uvědomila až dnes. Rozhodnutí administrativy prezidenta Joea Bidena patrně vyvolá kritiku republikánské opozice kvůli tomu, že posílí ekonomiku země, která je v poslední době rostoucí hrozbou pro Izrael i Západ, podotkla AP.

Není jasné, kolik lidí s americkým občanstvím je v íránských věznicích. Teherán dvojnásobí občanství neuznává. Dlouhodobě však ze zahraničí čelí kritice, že používá vězněné lidi s cizím pasem jako nástroj nátlaku na zahraniční vlády.

Výměnu vězňů USA a Írán provedly od islámské revoluce v roce 1979 několikrát. Poslední větší výměna je z roku 2016. Jednomu Američanovi Teherán umožnil opustit zemi v loňském roce. Letos 10. srpna Írán propustil čtyři americké občany z teheránské věznice Evín do domácího vězení, kde se připojili k pátému, který již v domácím vězení byl. Později téhož dne Blinken tento krok označil za první na cestě k návratu Američanů domů.

Íránské finance v zahraničí jsou zmrazeny kvůli americkým sankcím obnoveným po odstoupení USA od mezinárodní dohody o íránském jaderném programu v roce 2018. Pět velmocí s Íránem v roce 2015 podepsalo dohodu o omezení íránského jaderného programu výměnou za zrušení sankcí. Po odstoupení USA a obnově sankcí Írán dohodu přestal dodržovat. Jednání o oživení dohody dosud nebyla úspěšná.

Minulý týden nejmenované zdroje agentury Reuters řekly, že již tento týden by zablokovaná íránská aktiva mohla být převedena do katarských bank, což spustí pečlivě naplánovaný návrat pěti Američanů s íránským občanstvím do USA, zatímco výměnou se do vlasti vrátí zhruba stejný počet Íránců vězněných ve Spojených státech.

ZDROJ: AP/ČTK